

**Bistånds-, arbetsmarknads- och sociala
serviceförvaltningen**

Rutin

FAMILJEÅTERFÖRENING

Förvaltning BAS	Verksamhetsområde/Enhet Barn och unga	Fastställd av Lena Wälivaara	Fastställt datum 2018-09-04
		Enhetschef barn och unga	
Giltighetstid Tills vidare	Uppföljt datum [Uppföljt datum]	Reviderad [Reviderad]	Diarienummer 2018/885

Syfte

Tydliggöra arbetsprocessen vid familjeåterförening.

Förutsättningar

Från och med 20 juli 2016 har en asylsökandes möjligheter att återförenas med sin familj begränsats. Om barnet har ansökt om uppehållstillstånd efter den 24 november 2015 föreligger rätt till familjeåterförening om barnet antingen har beviljats permanent uppehållstillstånd eller har fått uppehållstillstånd som flykting. Om barnet dessförinnan ansökt om asyl, dvs senast den 24 november 2015, har föräldrarna möjlighet att ansöka om uppehållstillstånd.

Barnet har inget försörjningskrav vid återförening. Något försörjningskrav finns inte heller för den som är 18 år om föräldrarna ansöker om uppehållstillstånd inom tre månader efter det att barnet fått uppehållstillstånd.

Krav för uppehållstillstånd

För att Migrationsverket ska kunna pröva om en förälder har rätt att flytta till Sverige ska barnet som bor i Sverige:

- Vara ogift.
- Ha kommit till Sverige utan förälder eller annan vårdnadshavare eller lämnats ensamt efter ankomsten till Sverige.
- Ha fått tidsbegränsat uppehållstillstånd i Sverige som flykting (sökt asyl efter den 24 november 2015) eller ha fått permanent uppehållstillstånd grundat på asylskäl.

Särskilt ömmande omständigheter

I undantagsfall kan en förälder ansöka om uppehållstillstånd för att flytta till ett barn som inte har asylskäl men som fått uppehållstillstånd för särskilt ömmande omständigheter.

Viktigt att tänka på innan en ansökan görs

När en förälder ansöker om uppehållstillstånd för att flytta till sitt barn i Sverige görs en individuell prövning. I ärendet som rör barn tar Migrationsverket hänsyn till barnets rätt att återförenas med sina föräldrar. Därför undersöker Migrationsverket under handläggningen barnets möjligheter att återförenas med föräldrarna i det land där de är bosatta.

Familjeåterförening

Inför eller i samband med att en förälder eller båda föräldrarna kommer till Sverige behöver återföreningen med barnet planeras.

- Vid planeringen behöver barnet, dess företrädare, vårdgivare/HVB respektive familjehemsföräldrar delta tillsammans med socialtjänsten.

- Om barnet har en särskild förordnad vårdnadshavare måste socialtjänsten ansöka hos Tingsrätten om att föräldrarna ska få vårdnaden överflyttad till sig. Till dess att rätten fattat beslut i vårdnadsfrågan kvarstår den särskilt förordnade vårdnadshavaren.
- I och med att föräldrarna anlänt och barnet är folkbokförd på samma adress som föräldrarna är barnet inte längre att betrakta som ett ensamkommande barn.

Föräldrarna har uppehållstillstånd

- Om föräldrarna har fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till barnet och anländer till Sverige, är den kommun där föräldrarna bosätter sig ytterst ansvarig för att föräldrarna får det stöd och den hjälp de behöver.
- Efter ankomsten till Sverige ska föräldrarna folkbokföra sig. För att bli inskriven i det sociala trygghetssystemet ska de också vända sig till Försäkringskassan och om de är arbetsföra registrera sig hos arbetsförmedlingen.
- När föräldrarna har anlänt behöver nämnden ta ställning till om barnets placering kan upphöra. Om inget talar emot en återförening kan placeringen upphöra och barnet bo hos sina föräldrar.

Föräldrarna är asylsökande

- Om föräldrar till ett ensamkommande barn anländer till Sverige och ansöker om asyl blir LMA tillämplig. Föräldrarna erbjuds plats på ett anläggningsboende av Migrationsverket, men har även möjlighet att själv ordna sitt boende.
- När föräldrarna får uppehållstillstånd erbjuds de bosättning och anvisas till kommun av Migrationsverket.
- Om socialtjänsten är osäker på om det är barnets föräldrar som har anlänt eller om det har framkommit uppgifter som gör att socialtjänsten misstänker eller får vetskap om att barnet riskerar att fara illa vid återföreningen med föräldrarna ska utredning enligt 11 kap 1 § SoL inledas.
- Om inget talar emot en återförening och även barnet är asylsökande, sker återföreningen i ett av Migrationsverkets anläggningsboenden eller i ett boende som föräldrarna ordnat på egen hand. Barnet är i och med återföreningen inte längre att betrakta som ensamkommande, vilket medför att ansvaret för barnet övergår till Migrationsverket.

Barnet har uppehållstillstånd och föräldrarna är asylsökande

- Om barnet har uppehållstillstånd och föräldrarna är asylsökande omfattas föräldrarna av LMA och barnet av SoL.

- Eftersom Migrationsverkets anläggningsboende bara är till för asylsökande kan barnet inte bo där. Hur återföreningen ska genomföras blir därför en fråga att ta ställning till i det enskilda fallet.

Utgångspunkter vad gäller föräldrarna

- Föräldrar som kommer till Sverige efter att ha fått uppehållstillstånd på anknytning till ett ensamkommande barn omfattas inte av anvisningar enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, även kallad bosättningslagen. De kan välja vilken kommun de vill bosätt sig i, vilket ofta är den kommun där barnet vistas.
- Om det är oklart vilken kommun som är ansvarig är det alltid vistelsekommunen som är ytterst ansvarig för att föräldrarna får det stöd och en hjälp de behöver.
- Om föräldrarna ansöker om bistånd till bostad får socialtjänsten utreda och göra en bedömning i det individuella fallet om ett sådant bistånd behövs för att uppnå en skälig levnadsnivå.
- Vuxna har som utgångspunkt ett eget ansvar att ordna boende och socialtjänsten har ingen generell skyldighet att ordna boende till bostadslösa i kommunen.

Särskilt förordnad vårdnadshavare

- När ett ensamkommande barn beviljas uppehållstillstånd ska en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare utses till barnet.
- Det är socialnämnden i den kommun barnet vistas i (oftast den kommun där barnet har blivit folkbokförd) som ska agera för att få till stånd ett förordnande av särskild vårdnadshavare.
- Nämnden är skyldig att göra en framställning eller ansökan om särskilt förordnad vårdnadshavare till tingsrätten.
- Den som förordnas till vårdnadshavare för barnet är vanligtvis också dess förmyndare. En särskilt förordnad vårdnadshavare ska se till att barnet får sina behov tillgodosedda, inklusive behov av trygghet och omsorg. Det innebär att hjälpa barnet i kontakt med skola, sjukvård, myndigheter, omsorg samt delta i den långsiktiga planeringen för barnets framtid.
- I uppdraget ingår att ha regelbunden kontakt med barnets handläggare på socialtjänsten och se till att barnet får tillsyn, omsorg och trygghet. SFV:n ska också hjälpa barnet att, om möjligt, ha kontakt med sin biologiska familj inom och utom landet samt ansöka om pass och id.kort och vara behjälplig vid familjeåterföreningen

- I uppdraget som SFV ingår också ansvar för barnets ekonomi och skyldighet att årligen redovisa denna till överförmyndaren.

Steg vid familjeåterförening

Det brukar vara barnet som tar upp frågan om familjeåterförening med SFV:n och som inleder processen vid familjeåterförening. Om barnet bor i ett familjehem måste familjehemsföräldrarna informeras. Om barnet bor på ett HVB ska kontaktpersonen informeras och även föreståndaren.

- Fullmakt måste ges från var och en av föräldrarna till den som gör ansökan.
- Fullmakter hämtas på Migrationsverket och skrivs ut i Sverige. Sedan tas foto på fullmakten och skickas via internet till myndighet i hemlandet, skrivs ut där samt fotograferas igen med underskrift av varje familjemedlem, skickas tillbaka via internet och skrivs ut i Sverige. Det gäller även om det finns taskira eller liknade Id-handling. Dessa ska tas med till ambassad
- Blanketter för varje familjemedlem ska ifyllas med syskon, föräldrar, far-och morföräldrar samt när de är födda och var. Totalt fem sidor för varje medlem. Efterforskning för detta tar lång tid.
- Ibland vill Migrationsverket ha kompletteringar som skickas in i efterhand.
- När anhöriginvandringsutredningen är klar måste alla familjemedlemmar åka till någon ambassad som finns med på UD.s lista för intervju. Tid och plats bokas av den som gör ansökan, vilket kan ta tid eftersom det är svårt att få kontakt. Barnet i Sverige kallas till Migrationsverket för samtal.
- Om familjen får uppehållstillstånd och inte får resan betald av Migrationsverket ska Röda Korset kontaktas. Ytterligare femsidiga blanketter ska fyllas i och kopior på samtliga medlemmars uppehållstillstånd samt övriga personuppgifter ska bifogas. Det är SFV som för det mesta är ansvarig, kan även vara en släkting.
- Hämtning på flygplatsen måste ordnas
- Integrationssamordnare ska kontaktas och besökas för att söka lägenhet samt ge information om vad som sker vid ankomsten. Integrationssamordnare ger även information om SN/lån, ekonomiskt bistånd, bostad och att kontakt ska tas med skatteverket samt skickar handlingar om hälsoundersökning.
- Kontakt tas med välgörenhetsorganisationer för att få hjälp med möbler, husgeråd mm. Familjen behöver även hjälp med transport av möbler samt hjälp med att inreda lägenheten.
- Familjen behöver hjälp med handling och startpaket.

- SFV följer upp vid ankomst och samarbetar med HVB, familjehemsföräldrarna, ansvarig soc.sekr, barnet och ungdomen.
 - Om inte anhörighetsansökan bifalles måste familjen få hjälp med överklagan, två instanser, ev bistå barnets närvaro vid förvaltningsdomstol. Ansvarig är SFV.
 - Övrigt, om barnet är under 18 år ska Migrationsverket informeras att familjen är återförenad. Folkbokföringsdatum är det datum då familjen bor under samma tak.
 - Det är viktigt att informera handläggare som återsöker medel från Migrationsverket och familjens folkbokföringsdatum, gäller ungdom under 18 år. För ungdom över 18 år gäller andra regler.
-